

Protokół

6. posiedzenia 2. sesji VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. stycznia 1897 r.

Początek posiedzenia o godz. 10 min. 45 przed południem.	888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 1051.
Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.	
Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Mieczysław Urbański	
Obecnych posłów 105.	
Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.	Komisji petycyjnej Ls.: 931, 932, 933, 971, 973, 974, 981, 1044, 1053, 1054, 1056, 1057.
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.	Komisji gospodarstwa kraj. Ls.: 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 943, 944, 948, 966, 975, 976, 977.
Marszałek zawiadamia, że protokół czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół piątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.	Komisji kolejowej Ls.: 941, 942.
Marszałek zawiadamia, iż udzielił p. Reyowi 7-dniowego urlopu.	Komisji budżetowej Ls.: 945, 946, 970, 972, 978, 979, 980, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 998, 999, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1045, 1047, 1048, 1049, 1050, 1052, 1055, 1060, 1062, 1063, 1064, 1065.
Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 30 stycznia 1897 r., które przydzielono następującym komisjom:	Komisji drogowej Ls.: 947, 961, 962, 963, 964, 965, 1059.
Komisji gminnej Ls.: 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887,	Komisji administracyjnej Ls.: 967.
	Komisji prawniczej Ls.: 968, 969.
	Komisji przemysłowej Ls.: 982, 983, 984, 1000, 1046.

Komisji szkolnej Ls.: 996, 997, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1061.

Po odczytaniu petycji Ls.: 985 Stowarzyszenia Bratniej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Ogniwo“ we Lwowie o jednorazową subwencję przemawia p. Michalski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls.: 1049 członków gminy Zatwarnicy i Ls. 1050 gminy Dwernika o zapomogę dla dokniętych kłęską gradobicia, przemawia p. Wiktor, popierając tę petycję.

Członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz odpowiada na interpelację pp. Potoczka i tow. w przedmiocie stosowania ustawy o zapobieganiu chorobom zwierzęcym.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest :

Pierwsze czytanie wniosku p. Dworskiego o zmianę statutu krajowego i sejmowej ordynacji wyborczej.

P. Dworski uzasadnia swój wniosek a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji dla reformy wyborczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Delatyn na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie, Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie Delatyn

na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam :

Art. I.

Gminie miasteczka Delatyna zezwala się pobierać w latach 1897, 1898 i 1899 gminną opłatę od poniżej wyszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy :

1) od jednego litrostopnia alkoholu (po dłuگو stostopniowego alkoholometra) po 3 ct., czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 3 zł. w. a.,

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych i rumu po 1½ ct., czyli od hektolitra po 1 zł. 50 ct. aw.,

3) od jednego hektolitra piwa krajowego po 1 zł. w. a., od jednego zaś hektolitra piwa zagranicznego po 1 zł. 20 ct. wa.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają, lub sprowadzają bądź to na sprzedaż, bądź to własny użytek.

W wypadkach, w których wódka wolną jest od opłaty podatku konsumcyjnego w myśl §. 6. ustawy z 20 czerwca 1888 dz. p. p Nr. 95, wolną jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wymienionej.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Delatyna.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej ck. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stan Niezabitowski wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński oznajmia, iż powyższą uchwałę załatwioną została petycja gm. m. Delatyna Ls. 88.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Mościskach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzecz utrzymania dwóch mostów na rzece Wiszni w Małnowie.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Mościskach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzecz utrzymania dwóch mostów na rzece Wiszni w Małnowie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie niniejszej uchwały, nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych Wydziałowi powiatowemu w Mościskach, jako władzy nadzorującej na rzecz utrzymania dwóch mostów na rzece Wiszni w Małnowie. Gmina i obszar dworski w których terytorjum omycone mosty się znajdują, przyczyniać się mają do ich utrzymania prestacyami w myśl postanowień ustawy drog. podług następującej taryfy :

- 1) Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzęgowego 4 (cztery) ct.
- 2) Od bydłał przepędzanych.
 - a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 4 (cztery) ct.
 - b) od pięciu świń albo cieląt 2 (dwa) ct.
 - c) od dziesięciu owiec 2 (dwa) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub niżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski wnosi przyjęcie powyższego projektu uchwały *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Następuje :

Sprawozdanie Komisji administracyjnej o administracyi krajowych funduszów pożyczkowych na budowę koszar dla woj-

ska, za czas od dnia 1 grudnia 1895 do dnia 31. października 1896.

Sprawozdawca p. Dworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku zaszłą w 3 punkcie wniosku komisji. Mianowicie w ostatnim wierszu zamiast kwoty 58.000 zł. ma być 58.800 zł. Po tem sprostowaniu odczytuje sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowych funduszów na budowę koszar dla wojska, za czas od 1. grudnia 1895 do 30. października 1896 przyjmuje się do wiadomości.

2. Jako dotację dla kraj. funduszu pożyczkowego dla gmin i prywatnych osób na budowę koszar dla wojska, Sejm wstawia do budżetu funduszu krajowego na rok 1897 kwotę 111.500 zł. w. a.

3. Jako niedobór osobnego funduszu koszar krajowych na zapłacenie 4% odsetek za r. 1897 od 1½-milionowej pożyczki z galic. funduszu propinacyjnego zaciągniętej, Sejm wstawia do budżetu funduszu krajowego na rok 1887 kwotę 58.800 zł. wa.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w sprawie petycji gminy miasta Oświęcimea o przedłużenie prawa poboru podwyższonych opłat od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Dworski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycję gminy miasta Oświęcimea Ls. 87 o zezwolenie na pobiera-

nie podwyższonych do wysokości ustawą z 20. maja 1886 Nr. 60, Dz. u. kr. unormowanej, opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu na lat sześć, Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby zarządziwszy uzupełnienie onej w kierunku wskazanym przedłożył Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesji sprawozdanie.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Horodeńskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Antoniego Theodorowicza posłem na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Horodeńskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Zajączkowski.

Przemawia po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Wereszczyński.

Izba uchwała powyższy wniosek.

Marszałek wzywa sekretarzy o odczytanie roty przyrzeczenia.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski odczytuje rotę przyrzeczenia po polsku.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje rotę przyrzeczenia po rusku.

Marszałek wzywa tych posłów, których wybory zostały uznane za ważne, a którzy dotąd przyrzeczenia nie złożyli, ażeby przyrzeczenia nie złożyli, ażeby przyrzeczenie to złożyli.

Przyrzeczenie składają pp.: Starzyński, Theodorowicz, Małachowski, Horodyski, Rosner, Władysław Czaykowski (sen), Pogonowski, Rudrof, Korytowski, Winniczuk, Soleski, Milan i Klemensiewicz.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie podania p. Żurowskiego Adama aplikanta rachunkowego w Wydziale krajowym o veniam studiorum.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm uchwała :

Pana Adama Żurowskiego uwalnia się od obowiązku wykazania się pełną miarą studyów przepisanych ustanową służby krajowej dla urzędników rachunkowych i kasowych przy Wydziale krajowym.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje .

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie podania p. Michała Pilarzkiego przeciw udzielaniu subwencji stowarzyszeniu rękodzielniczemu „Gwiazda“ w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm uchwała :

Petycję p. Michała Pilarzkiego o nie-subwencyonowanie stowarzyszenia „Gwiazda“ w Stanisławowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gmin Toki, Krasnosielce, Koszlaki i Szelpaki powiatu Zbarazkiego w sprawie zmian ustawy wyborczej, gminnej, drogowej, łowieckiej, szkolnej, wyznanej i konkurencyjnej.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad petycjami gmin powiatu Zbarazkiego Toki, Krasnosielce, Koszlaki i Szelpaki przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gmin Kurniki, Iwanczańskie, Kobyle i Dobrowody w pow. Zbarazkim o wyjednanie wypłaty należności za nadwyżkę w robociznie przy drodze powiatowej Tarnopol-Brody.

Sprawozdawca p. Hamorak odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić .

Petycje gmin Kurniki, Iwanczańskie, Kobyle i Dobrowody odstępuje się Wys. ck. Rządowi do rychłego załatwienia w myśl prośby patentów.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej o prośbie Jana Szutiaka, byłego diaka cerkiewnego w Kopankach o stały datek z funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. Theodorowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Komisja petycyjna wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić nad prośbą Jana Szutiaka przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Grybowie w sprawie udzielenia trzyletniej pro-

longaty do spłaty długu pochodzącego z pożyczki głodowej z 1873 roku.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zezwala, ażeby Wydział Rady powiatowej w Grybowie spłacił resztującą dłużną sumę 3.200 zł. pochodzącą z pożyczki z 1873 roku w przeciągu lat trzech najdalej do 31 grudnia 1899 roku.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Zwierzchności gminnych w Gawłuszowicach i Kliszowej o wyjednanie u c. k. Rządu zwrotu odsypisk na obu brzegach Wisłoki.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Zwierzchności gminnych Gawłuszowie i Kliszowy L. 832 odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania, załatwienia i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji gminy Dobrowlany powiatu Kałuskiego o wyjednanie bezpłatnego poboru surowicy.

Sprawozdawca p. Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Dobrowlany do L. 417 odstępuje się Rządowi do załatwienia i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji gminy Bukowiny powiatu Tłumackiego o ochronę ziemiopłodów przed szkodami wyrządzanymi przez dziki

Sprawozdawca p. Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Komisji petycyjna wnosi:

Petycję gminy Bukowina L. 400 odstępuje się Rządowi do odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez prawy.

Po wyczerpaniu porządu dziennego, Marszałek zawiadamia, że p. Szeliski prosi o urlop 14 dniowy.

Izba w głosowaniu przyzwala na ten urlop bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Stan. Niezahitowski czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd:

I. Ażeby Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zwoływany był w odpowiedniejszym czasie i na dłuższe sesye.

II. Ażeby sesye sejmowe nie były co-rocennie zamykane, ale podobnie jak Rada państwa odraczane i by już obecna sesya była odroczoną zamiast zamkniętą.

Lwów, dnia 30. stycznia 1896.

Wnioskodawca:

Vayhinger w. r.

Romanowicz, Michalski, Soleski, Dr. Olpiński, Rotter, Jahl, Jakliński, Pogonowski, Loewenstein, Żardecki, L. Wiśniewski, Słotwiński, Fruchtmann, Klemensiewicz, Małachowski, d'Abancourt, Dworski, A. Rayski, T. Merunowicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski czyta następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Dnia 28. stycznia br. w Bochni c. k. Komisarz Starostwa p. Chojecki rozwiązał zgromadzenie wyborców pod pretekstem, że nie jesteśmy jeszcze w okresie przedwyborczym, ale dopiero prawyborczym. Orzeczenie to na reklamację wyborców zatwierdził c. k. Starosta.

Już w r. 1895 po rozpisaniu wyborów sejmowych mieliśmy przykład podobnie mylnej interpretacji ustawy o zgromadzeniach ze strony c. k. Starostwa w Kolbuszowej. Ustawa o zgromadzeniach z dnia 15. listopada 1867 z pod obowiązku zgłaszania i z pod prawa interwencji rządowej wyjątku zgromadzenia wyborców, „jeżeli się odbywają w czasie, kiedy wybory są rozpisane i nie pod gołym niebem“.

Przez lat 36 utarta praktyka władz pojmowała ogólnie rzecz tak, że „okres wyborczy“ liczy się od chwili rozpisania wyborów aż do ich ukończenia. Wybory obecne rozpisało c. k. Namiestnictwo dnia 23. stycznia br. Od tego więc dnia liczy się okres wyborczy, w którym zgromadzenia wyborców stosownie do przepisów ustawy (§. 4) są wolne od obowiązku ich zgłaszania i od kontroli organów władz.

Gdy więc orzeczenie c. k. Starosty w Bochni, sprzeczne z postanowieniami ustawy i dotychczasową praktyką zagraża prawidłowemu i konstytucyjnemu prze-

wadzeniu wyborów i narusza prawa wyborców — ufnij w oświadczenie JWp. Komisarza rządowego, uczynione w Sejmie dnia 28 b. m., iż Rząd postara się o to, ażeby organa rządowe postępowały przy wyborach ściśle, legalnie i obiektywnie.

Podpisani zapytują, ażeby c. k. Rząd krajowy skłonny jest bezzwłocznie (z powodu nagłości) wydać c. k. Starostwom pouczenie, że okres wyborczy, uprawniający do swobodnego zgromadzenia się i narad nastąpił dnia 24. stycznia br. i ma się liczyć aż do ukończenia wyborów?

Lwów, dnia 29. stycznia 1897.

Interpelujący:

Dr. Bernadzikowski w. r.

Styła, Bojko, Szwed, Warzecha, Data, Kramarczyk, Winniczuk, Ostapczuk, Milan, Okuniewski, Średniawski, Niebyłowiec, Klemensiewicz, Wójcik, Zajączkowski.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański czyta następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Podpisani niżej zapytują, na jakiej podstawie Wysoki Rząd usunął z porządku dziennego w Radzie Państwa wniosek, a raczej uchwałę Sejmu galicyjskiego z dnia 17. listopada 1889 r. wzywającą Rząd do przeprowadzenia ustawy o przymusowej asykuracji ogniowej i czy wobec ogólnego żądania w kraju ponawianego na wszystkich zgromadzeniach i wiecach ludowych, aby owa instytucya była pod zarządem kraju, a nie Państwa i kiedy i pod jaką firmą zostanie w życie wprowadzoną.

Lwów, dnia 30. stycznia 1897.

Interpelujący:

T. Kramarczyk w. r.

Data, Żardecki, Szwed, Potoczek, Warzecha, Sozański, Wójcik, Bojko, Styła, Klemensiewicz, Milan, Czarkowski-Golejewski, Wachnianin, Winniczuk, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański czyta następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do JWgo Komisarza rządowego.

W połowie stycznia br. zostało c. k. Starostwo w Sanoku zawiadomione o mającym się odbyć w dniu 22. bm. zgromadzeniu publicznem tj. nieograniczonym na zaproszonych gości, a to w celu zastanowienia się nad zbliżającymi się wyborami do Rady państwa. C. k. Starostwo sanockie uwiadomienia tego nie przyjęło do wiadomości i zakazało odbycia zgromadzenia, motywując postanowienie tem, że odbycie wiecu mogłoby narazić bezpieczeństwo publiczne, na szwank tem bardziej, że jak doświadczenie poucza, ostatni wiec zwołany w tu-tejszym powiecie przybrał charakter zagrożający porządkowi społecznemu. Nadto w prywatnej rozmowie z interpelującym oświadczył c. k. Starosta sanocki p. Pawlikowski, co następuje:

„Nie dozwolę więcej wieców z powodu zajść na wiecu w Rymanowie, zresztą musicie panowie wiedzieć, że i ja mam władzę nad sobą“. Na nasze zaś przedstawienia żeśmy do wyższej władzy udali się z prośbą telegraficznie o odpowiedź na wniesiony rekurs, dodał p. Starosta: „i tam wam nie pozwolą“.

Wobec tego zapytują podpisani JWPana Komisarza rządowego:

1) Czy c. k. Rząd krajowy uważa motywa c. k. Starosty sanockiego, na podstawie których zakazał odbycie wiecu rzeczowego za usprawiedliwione i zgodne z ustawą.

2) Jak wytłómaczy JWP. Komisarz rządowy oświadczenie c. k. Starosty p. Pa-

wlikowskiego, że na odbycie wiecu w powiecie sanockim w przyszłości nie pozwoli, oraz na jakiej podstawie twierdzi p. Starosta, że i wyższa władza na wiec nam nie zezwoli.

3) W końcu zapytują podpisani, co zamierza c. k. Namiestnictwo zarządzić, aby w przyszłości zabezpieczyć obywatelom kraju wolność swobodnego zgromadzania się w myśl istniejących przepisów.

Lwów, 30 stycznia 1897.

Interpelujący:

G. Milan w. r.

Dr. Bernadzikowski, A. Średniawski, Warzecha, Szwed, Kramarczyk, Data, Winniczuk, Ostapczuk, Bojko, Klemensiewicz, Styła, Niebyłowiec, Wójcik, Okuniewski, Zajączkowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

Wniosek.

Zważywszy, że w naszym kraju Galicyi wybuchają pożary w większej mierze i to w takim czasie, kiedy gospodarze wiejscy wszystkie plony zboża na obejście pozwolili i takowe nie były zaasekurowane, — podpisani czynią wniosek:

Wysoki Sejm uchwali:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, by gospodarzom wiejskim, którym cały zapas plonów zbożowych się spalił, a nie był asekurowany, został odpisany za ten rok nie tylko podatek domowy, ale też i podatek gruntowy.

Lwów dnia 29. stycznia 1897.

Wnioskodawca:

Winniczuk w. r.

Niebyłowicz, Okuniewski, Kramarczyk, Wójcik, Warzecha, Karatnicki, Ostapczuk, Bojko, G. Milan, W. Szwed, Styła, Data, Dr. Sawczak, T. Zajączkowski.

Marszałek oznajmia, iż wniosek ten zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelacyę do c. k. Komisarza rządowego :

Interpelacya

do JWgo Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Zważywszy, że gospodarze wiejscy i właściciele bydła rogatego w powiecie Stanisławowskim podpadają materialnie, a nader ważną rzeczą jest to, że przy takim stanie rzeczy nie mogą utrzymać bydła rogatego z powodu braku soli surowicy, chociaż powiat Stanisławowski graniczy z dwoma powiatami, Bohorodczańskim i Kałuskim, gdzie znajdują się żupy soli surowicy, a nie wolno gospodarzom wiejskim i właścicielom bydła rogatego z powiatu Stanisławowskiego pobierać soli surowicy z żup solnych w Zawoju powiatu Kałuskiego, lub w Staruni powiatu Bohorodczańskiego, i to nawet po znacznie niższej cenie. Jakkolwiek podpisani wniosli na dniu 23. stycznia 1896 interpelacyę do JWgo Pana Komisarza rządowego o zezwolenie pobierania surowicy, to jednak do dnia dzisiejszego interpelacya pozostała bez skutku.

Z tego powodu zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd, czy i kiedy zezwoli gospodarzom, posiadającym bydło rogate, na pobór surowicy, a to, albo zupełnie bezpłatnie ze względu na okropną nędzę, w jaką popadło gospodarstwo wiejskie, albo przynajmniej po znacznie niższych cenach, z powyżej wymienionych żup solnych, a tem samem przyczyniłby się Wysoki c. k. Rząd chociaż w małej części do podniesienia hodowli bydła rogatego i przyłożyłby rękę do

polepszenia bytu materialnego tak podupadłego w naszym kraju rolnictwa.

Lwów, dnia 28. stycznia 1897.

Interpelant:
Winniczuk w. r.

Ostapczuk, Dr. Bernadzikowski, Styła, A. Średniawski, Barwiński, A. Wachnianin, Hamorak, W. Szwed, Bojko, F. Kramarczyk, Nowakowski, G. Milan, Okuniewski, Niebyłowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelacyę tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelacyę do c. k. komisarza rządowego:

Interpelacya

do JWgo Pana Komisarza rządowego.

Jakkolwiek ruski język wykładowy zaprowadzono w gimnazyum akademickiem od lat 10, w II. gimnazyum w Przemyślu od lat 10, a w paralelkach gimnazyum kołomyjskiego od lat 5, to jednak mimo tego wiele przedmiotów w tych gimnazyach z językiem wykładowym ruskim wykłada się bez drukowanych podręczników, co oczywiście naukę powstrzymuje i bałamuci.

Nadto dla 6. ruskich równorzędnych klas gimnazjalnych nie postarano się o odpowiednie i dostateczne ich umieszczenie, przez co klasy te mieszczą się w nędznych wilgotnych i cuchnących pokojach, których gimnazyum kołomyjskie do czasu otwarcia ruskich paralelek używać nie mogło. To jest powodem, że albo okna w klasach wśród zimy w czasie nauki trzeba otwierać, albo też młodzież na ciężkie choroby narażać.

Z tego powodu zapytujemy :

1) czy i kiedy postara się Wysoki c. k. Rząd o podręczniki drukowane dla wszystkich klas w gimnazyach z językiem wykładowym ruskim?

2) Czy i kiedy będą ruskie klasy równorzędne w Kołomyi należycie umieszczone?

Interpelujący
T. Zajęzkowski.

Ostapczuk, Wachnianin, Komarnicki, Okuniewski, Kulczycki, Dr. Olpiński, Nowakowski, Dr. Sawczak, Winniczuk, Niebyłowicz, Bojko, Styła, Andrzej Średniawski, Dr. Bernadzikowski, Żardecki, Hamorak, Karatnicki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego :

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

Dnia 13. października roku zeszłego zjechał egzekutor podatkowy Stan. Siatkowski do wsi Miżyńca w powiecie sądowym Niżankowice, i razem z tamtejszym naczelnikiem gminnym dopuszczał się wszelkich możliwych nadużyć. Zaszli do gospodarza Władysława Solka, egzekutor skręcił kłódkę od komory, oderwał zawiasy od zamkniętej skrzyni, szukając pieniędzy, a gdy gospodarz prosił go, przedstawiając, że on ma bydło, narzędzia gospodarskie, zboże i odzież, w izbie jest co sekwestrować, to egzekutor znieważał go słowami: „złodzieju, durniu, ja ciebie nauczę!

U drugiego gospodarza Michała Kotyńskiego tak samo za 7 zł., wziął, ze skrzyni 10 zł pomimo prośby gospodarza, że zaraz niesie podatek; — egzekutor za to łapie go za odzież, potrząsa nim i znowu znieważa.

U trzeciego gospodarza Jana Dembickiego, którego nie zastał w domu, tylko żonę, nakrzyczał na nią, by otworzyła skrzynię, a gdy przestraszona kobieta otworzyła skrzynię, egzekutor przewracając odzież zobaczył pulares i zabrał go z gotówką 10 zł. w. a.

U czwartego gospodarza Sjanisława Sokalskiego wziął ze skrzyni korale w wartości do 80 zł. za 23 zł. podatku bez wiadomości właściciela, który dopiero później dowiedział się, że egzekutor zabrał mu korale, pobiegł za nim na wieś i korale odebrał.

Takie postępowanie naczelnika gminy i egzekutora podatkowego oburzyło członków gminy Miżyniec, którzy odnieśli się do podpisanego z prośbą o poruszenie tej sprawy w Wysokiej Izbie, — dlatego podpisani zapytują Pana komisarza rządowego :

1. Czy Rząd wie o postępkach egzekutora Stanisława Siatkowskiego i tamtejszego naczelnika gminy?

2. Czy zamierza c. k. Rząd takie nadużycia na przyszłość usunąć i winnych do odpowiedzialności pociągnąć?

Lwów dnia 28. stycznia 1897.

Interpelujący:
Stefan Nowakowski.

Okuniewski, Ostapczuk, Fr. Kramarczyk, Żardecki, Warzecha, Styła, G. Milan, Winniczuk, Karatnicki, T. Zajęzkowski, Barwiński, W. Szwed, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Dr. Sawczak, Hamorak.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski odczytuje następującą wniosek.

Wniosek.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by po zasięgnięciu opinii Rady szkolnej krajowej przedłożył opracowany plan systematycznej akcji obliczonej na przeciąg czasu od 15 do 20 lat, w którym to okresie czasu ma być daną możność pobierania nauki elementarnej w wszystkiej młodzieży naszego kraju, będącej w wieku szkolnym.

Plan akcyi tej ma obejmować :

1) Wytworzenie odpowiedniej liczby nauczycieli wykwalifikowanych, aby uchylić coraz bardziej zwiększającą się liczbę szkół nieczynnych, a zarazem zastąpić nauczycieli bez wszelkiej kwalifikacyi siłami ukwalifikowanemi.

2) Ustalenie programu postępowania, aby corocznie wybudować pewną ilość szkół i zaopatrzyć je w siły nauczycielskie i w ten sposób w okresie powyżej przytoczonym, dać ludności każdej wiejskiej i miejskiej gminie możność korzystania z nauki szkolnej.

II. Wzywa się c. k. Rząd, by celem umożliwienia wykonywania przymusu szkolnego przez dostarczanie odpowiedniej liczby ukwalifikowanych nauczycieli pomnożył liczbę galicyjskich seminarjów nauczycielskich, w przyszłym już roku szkolnym aby otworzył przynajmniej cztery seminarja nauczycielskie w naszym kraju.

Lwów dnia 30. stycznia 1897.

Wnioskodawca :
Józef Soleski.

Fruchtmann, Dworski, Małachowski,
Michalski, Szczepanowski, Rotter, Dr. Ol-

piński, Loewenstein, Żardecki, Vayhinger, Klemensiewicz, Wiśniewski, Dr. Jakliński, Romanowicz, Pogonowski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Przemawia przewodniczący komisyl szkolnej p. Czartoryski i wnosi ażeby dwie, petycyje Ls. 404 Kajetana Kulczyckiego i Ls. 408 Ludwika Śnieżki o podwyższenie emerytury, przekazane komisji szkolnej, zostały odstąpione komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek zamyka posiedzenie, nazywając następne na dzień 1. lutego 1897, godz. 10 przed połud. i odczytuje porządek dzienny.

Marszałek zawiadamia iż w dniu 1-go lutego 1897 bezpośrednio po posiedzeniu sejmowem odbędzie się posiedzenie komisji budżetowej, i prosi posłów, ażeby wczesniej przybyli na następne posiedzenie.

Koniec posiedzenia godz. 12 min. 55 po południu.

Lwów dnia 30. stycznia 1897.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Stanisław Niezabitowski w. r.
Mieczysław Urbański w. r.

